

[Clausager.]

der er ikke noget at sige til, at man bruger det. Men jeg tror, det er solidere, sundere, bedre at søge at faa Udgifterne, Byrderne ned; ogsaa Produktionsudgifterne kan sænkes. At styrke Landbruget paa den Maade er alt i alt bedre end den anden Fremgangsmaade. Men for øvrigt maa begge Veje bruges, og de er ogsaa brugt.

Jeg vil i denne Forbindelse gerne sige, at jeg synes ikke, vi skal bebrejde hinanden, hvad vi gaar med til, og hvad vi ikke gaar med til; for det er jo klart, at det er en alvorlig Sag ikke blot for Landbruget og Landbrugets Folk, hvis det stadig gaar nedad, men ogsaa for hele Samfundet. Derfor er det ikke rigtigt at hænge sig doktrinært i, om man skal gaa den ene Vej eller den anden. Og vi er da ogsaa villige til at gaa med til alle Veje. Men jeg skal erkende, at for mig ser det saaledes ud, at det sundeste og bedste er Billiggørelsen af Produktionen.

Naar jeg siger, at vi skal ikke bebrejde hinanden noget, saa tænker jeg paa, at vi i Gaar havde en lille Episode her med Hensyn til Margarinepriserne. Jeg skal ikke komme ind paa det Spørgsmaal, for det ligger jo uden for Emnet, men jeg skal kun lige sige, at der blev talt om, at det var en Skandale at gøre Margarineprisen højere, og at man ikke kan forsvare at lade Fattigfolk betale til Landmændene. Er det saa ikke lige saa galt at gøre Sukkeret dyrere? Jeg mener, at det er Hip som Hap. Jeg erindrer dog nok, at jeg for nogle Aar siden blev til Spot og Spe, fordi jeg gjorde mig til Talsmand for at unklade at gøre Sukkeret dyrere. Da maatte jeg døje megen Spot. Nu hører jeg fra samme Side, som dengang spottede mig, at det er en stor Fejl at gøre Margarine dyrere. Det ene er som det andet. Jeg kan ikke se, at der er nogen som helst Grund til at hovre over, at man tager fat paa Margarine, for foruden det kan man intet effektivt gøre for Smørprisen. Jeg er ingen Ven af at gøre Priserne højere. Men hvis det kan undgaas, er det bedre, og det bedste er at gaa den anden Vej, den Vej at gøre Byrderne mindre, som jeg talte om før.

Men fordi vi gaar imod Rentetilskuddet, er dermed ikke sagt, at vi gaar imod de Skattelove, som er forelagt, da det jo kan tænkes, at vi kan finde noget at sætte i Stedet for, som vi mener er bedre, og noget, som vi kan bruge Pengene til. Vi mener, at Rentetilskud og andet Tilskud saavel til betrængte Landmænd som til arbejdsløse er ikke godt. Det er ikke den Vej, vi skal gaa, men vi skal gaa andre Veje, hvortil

Pengene her kan bruges. Man skal lette Byrderne. Og jeg skal kortelig sige, i hvad Retning jeg mener vi skal gaa.

Renterne burde sænkes; men desværre har vi jo en Regering, der gaar i Spidsen for at sætte Renterne op. Det er der adskillige Eksempler paa, at baade Staten og adskillige Kommuner har gjort igennem den stærke Beslaglæggelse af Penge. Derved bliver det nødvendigvis saaledes, at Renten stiger; det kan ikke undgaas.

I denne Forbindelse vil jeg gerne sige, at det støder mig, hvad man læser i Landbo-kommissionens Betænkning eller Beretning, eller hvad det er den kaldes, af 21. September 1935, naar der deri skrives af Flertallet, at den almindelige Rentesaenkning maatte man opgive, fordi den har mødt uovervindelig Modstand i Rigsdagen. Hvis man tænker paa den almindelige Konvertering — og det er vel den, man tænker paa, naar man taler om almindelig Rentesaenkning —, saa er denne Udtalelse aldeles afgjort i Modstrid med Sandheden og de virkelige Forhold. Thi det er en Kendsgerning, at samtlige Rigsdagens Partier i alt Fald her i Folketinget, alle Partier, stod bag ved Rentesaenkningen, den almindelige Konvertering, og naar det brast, var det ikke paa Grund af Uenighed i Rigsdagen, men paa Grund af, at Pengeinstitutterne turde ikke og kunde ikke gaa med til det, og det kan man i og for sig godt forstaa, naar man ser hen til, hvorledes Regeringen og Offentligheden lægger Beslag paa Pengene. Den Vej kan man desværre nok ikke komme i Øjeblikket. Men jeg vil sige, at vi naaede dog lidt, om end ogsaa kun lidt. Vi fik det dog saadan, at den Kreditforeningsinteressent, der ønskede det, kunde faa sine Kreditforeningsrenter sat ned med 0,8 i 3 Aar. Det var dog alligevel en Hjælp, men selvfølgelig ikke nær saa virkningsfuldt, som hvis man havde faaet Rentesaenkning over det hele.

Men kan man ikke komme den Vej i saa stor Udstrækning, som ønskeligt vilde være, thi Rentetilskud er ingen Rentesaenkning — det er vi alle klar over —, kan man gaa den Vej at sænke Skatterne. Den Prioritet, Staten, det offentlige har i fast Ejendom, kan sænkes, og der er Grund til at sænke den, da den er blevet 2—3 Gange saa stor, som den var før, i de bedre Tider. Den er desuden paa Landet betydeligt større end i Byerne. Paa Landet er den mange Steder saa stor, at vi er oppe paa det, man kalder fuld Jordrente, hvis man regner hele den faste Ejendoms Værdi ud paa Jordværdien; denne Byrde kan ikke bæres; det